

Inwerkingtreding Wet toetreding zorgaanbieders (Wtza): één jaar verder

Beperkte kennis en invoeringsknelpunten

Vorig jaar schreven we al in het NTvM¹ over de onbekendheid onder mondzorgverleners van de op 1 januari 2022 in werking getreden Wtza. Inmiddels hebben deze zorgverleners wat meer vertrouwen in hun kennis, maar het houdt nog niet over. De Wtza vraagt echter wel degelijk actie van de mondzorgaanbieder. De omvang daarvan hangt af van de structuur en omvang van de praktijk.

Tekst: **drs. ing. Erik M. van Dam, senior consultant kennismanagement en onderzoeker bij VvAA**

In november 2021, net voor de inwerkingtreding van de Wtza, gaf in het jaarlijkse VvAA-gezondheidsrechtonderzoek maar 6% van de mondzorgverleners aan méér dan het doel van deze zorgwet te kennen. Vervolgens zagen we in mei 2022 een bemoedigende stijging naar 28%. In oktober 2022 zakte de kennis echter alweer terug, naar 24%. Overigens scoorden de meeste andere beroepsgroepen nóg lager. De totaalgroep bleef bij de laatste meting steken op 13% zorgverleners die meer dan alleen het doel van de Wtza kennen (zie figuur 1)². Mondzorgverleners willen wel meer weten: maar liefst 75% van hen gaf

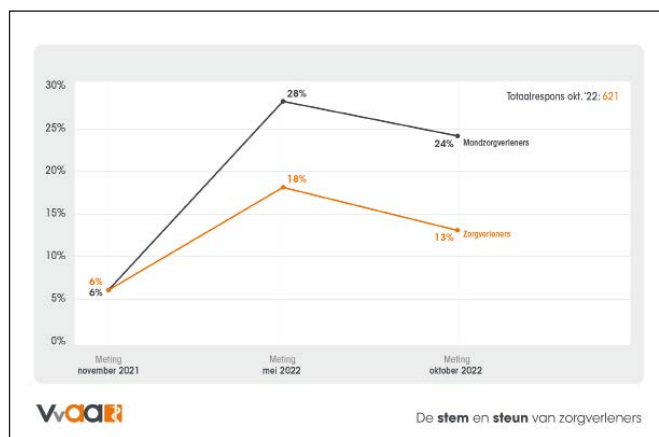
aan behoefte te hebben aan ‘meer (toegankelijke) informatie over gezondheidsrechtelijke zaken’³: het hoogste percentage dat we de afgelopen jaren hebben gemeten en meer dan de totaalrespons over alle beroepsgroepen (64%).

Aanlevertermijn jaarverantwoording onhaalbaar

Naast de meer fundamentele discussie over nut en noodzaak van de Wtza voor de eerstelijns zorg, blijft een aantal bepalingen slecht inpasbaar in de praktijk. Bijvoorbeeld: uitvloeisel van de Wtza is dat zorgaanbieders volgens de Wet marktordening gezondheidszorg (Wmg) een openbare jaarverantwoording moeten aanleveren vóór 1 juni na afloop van een boekjaar. Geen haalbare kaart voor kleine praktijkhouders die hier voor het eerst aan moeten voldoen (vóór 1 juni 2023, over boekjaar 2022). Deze praktijkhouders, zelf vooral ook als zorgverlener actief, hebben meestal geen financiële afdeling of functionaris beschikbaar binnen de praktijkmuren.

Gespecialiseerde kantoren trekken aan de bel

Zij leunen daarom in de regel op in de zorg gespecialiseerde accountants- of administratiekantoren voor hun financiële jaarcijfers. Deze specialisten hebben zij niet alleen nodig voor bijvoorbeeld de belastingaangifte, maar nu ook om hun jaarverantwoording op valide wijze af te leggen. Voor de kanto-

Figuur 1: Aandeel (mond)zorgverleners dat meer dan doel Wtza kent (bron: VVVA 2022)

ren zou dat betekenen dat zij die jaarcijfers, waar zij normaliter een vol jaar lang aan werken, nu voor alle klanten in ongeveer een kwart van de tijd moeten opleveren. Een ondoenlijke exercitie, zoveel mag duidelijk zijn.

Uitstel tot 31 december 2023

Een afvaardiging van genoemde kantoren onder mede-aanvoering van VvAA sprak in de zomer van 2022 meerdere malen met VWS en NZa over een oplossing hiervoor. Dat leverde vooralsnog op dat zorgaanbieders die over het boekjaar 2022 voor het eerst een openbare jaarverantwoording Wmg moeten aanleveren, daarvoor uitstel krijgen, tot uiterlijk 31 december 2023. Minister Helder deelde dit voorneemen in haar brief van 4 november 2022 met de Tweede Kamer. Ook voor de verantwoording in 2024 (over boekjaar 2023) wil de minister uitstel geven. Het parlement moet dit nog formeel bekrachtigen.

Doorpraten over lange termijn

De vertegenwoordigers van de kantoren spraken met het departement af de gesprekken voort te zetten, op zoek naar een structurele oplossing. Immers: na twee jaar zou de termijn tot 1 juni alsnog aan de orde zijn, terwijl de problematiek dan niet anders zal zijn. Sterker nog: die zal met het huidige personeels-

Online minicollege 'De Wtza in zes minuten'

Op vva.nl/wtza staat veel Wtza-informatie voor zorgaanbieders. Waaronder ook het eind vorig jaar gepubliceerde en inmiddels al veelbekeken online minicollege 'De Wtza in zes minuten'. U kunt het minicollege direct bekijken met behulp van de volgende QR-code:

gebrek waarmee de kantoren kampen, eerder groter worden. Dat is een reële inschatting. Ook over andere uitvoeringsproblemen die de kantoren eerder in kaart brachten, gaf VWS aan verder te willen praten. ■

Voetnoten:

1. 'Wtza en Wkkgz verdienen extra aandacht', E.M. van Dam, NTvM, april 2022
2. Voor de gehanteerde bekendheidsmaat zijn de scores d) en e) van de vraag 'Kent u de Wtza (Wet toetreding zorgaanbieders)?' bij elkaar opgeteld. Dat zijn de respondenten die 'meer dan het doel' van de wet kennen. Alle aangeboden antwoordcategorieën zijn:
 - a) Nee, ik heb hier niet eerder over gehoord
 - b) Ja, maar alleen van naam
 - c) Ja, ik ken het doel van de wet
 - d) Ja, ik ben bekend met het doel en de hoofdlijnen van de wet
 - e) Ja, ik ben goed op de hoogte van deze wetgeving
3. De scores 'Eens' plus 'Helemaal eens' op een ordinale vijfpuntsschaal.

De Wtza in het kort

De Wtza geldt voor zorgaanbieders die onder de Wkkgz vallen, en voor jeugdzorgverleners. Met deze wet krijgen de IGJ en de NZa meer toezichtsmogelijkheden. Daarnaast moet de wet zorgverleners bewuster maken van bestaande kwaliteitseisen. De Wtza en haar vier belangrijkste verplichtingen zijn in figuur 2 weergegeven.

1. De meldplicht

Alle genoemde zorgaanbieders (instellingen, samenwerkingsverbanden, praktijken, zzp'ers) moeten zich aanmelden als zorgaanbieder.

2. De vergunningsplicht

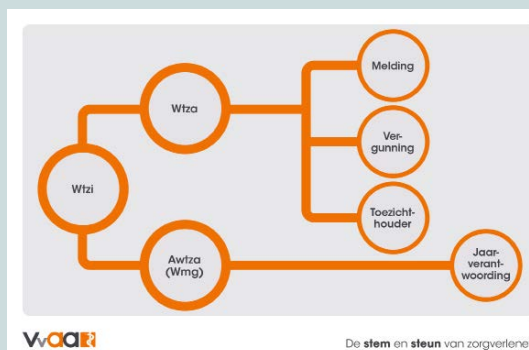
Zorgaanbieders die met meer dan 10 zorgverleners werken moeten bovendien een vergunning aanvragen.

3. Aanstellingsplicht interne toezichthouders

Zorgaanbieders die met meer dan 25 zorgverleners werken (of meer dan 10 als zij medisch specialistische zorg of persoonlijke verzorging of verpleging leveren) moeten interne toezichthouders aanstellen binnen de daarvoor gestelde kaders.

4. Openbare jaarverantwoordingsplicht

De jaarverantwoording Wmg bestaat uit een financiële rapportage en twee vragenlijsten. De praktijkorganisatie en -grootte bepaalt welke informatie de zorgaanbieder openbaar moet maken.

Figuur 2: De vier verplichtingen van de Wtza